

 THE MAHARAJA SAYAJIRAO UNIVERSITY OF BARODA BARODASANSKRIT MAHAVIDYALAYA ADDRESS- VIKRAMBAUG BUNGLOW, PRATAPGUNJ VADODARA-390002 सत्यं शिवं सुन्दरम्	THE MAHARAJA SAYAJIRAO UNIVERSITY OF BARODA BARODASANSKRIT MAHAVIDYALAYA ADDRESS- VIKRAMBAUG BUNGLOW, PRATAPGUNJ VADODARA-390002		ACADEMIC YEAR 2025-2026	
YEAR S.Y.SHASTRI SEMESTER- III	MAJOR 5 PAPER CODE: PAPER NAME: Dasharupakam (Dwitiya Prakashah)		CREDIT	04
			HOURS	60
OBJECTIVES	(१) ग्रन्थकारस्य परिचयज्ञानम् । (२) संस्कृतरूपकाणां परिचयज्ञानम् । (३) नायक-नायिकादिविषयकज्ञानम् । (४) अधितग्रन्थद्वारा संस्कृतभाषायां परिवर्धयिष्यति । (५) दशारूपकग्रन्थद्वारा पारिभाषिकशब्दानां सोदाहरण स्वरूपज्ञानम् (६) दशारूपकग्रन्थद्वारा सिद्धान्तानां जगति व्यावहारिकप्रयोगज्ञानम् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE		HOURS	
1	नायकस्य भेदाः लक्षणानि च, सहायकाः प्रतिनायकाः, नायिकायाः भेदाः, कनिष्ठादिनां 13 भेदाः, नायिकायाः स्वाधिनपतिकादिनां 8 भेदाः, नायिकायाः सहयोगिनः, 20अलङ्कार-नायकस्य धर्मादि कार्येषु सहायकाः, नियमाः, पात्राणां आमन्त्रणादिनां प्रकाराः । 1 तः 18 श्लोकाः ।		15	
2	19 तः 36 श्लोकाः ।		15	
3	37 तः 54 श्लोकाः ।		15	
4	55 तः 72 श्लोकाः ।		15	
PRESCRIBED TEXTS: (धनञ्जयः) दशरूपकम् चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी				

 सत्यं शिवं सुन्दरम्	THE MAHARAJA SAYAJIRAO UNIVERSITY OF BARODA BARODASANSKRIT MAHAVIDYALAYA ADDRESS- VIKRAMBAUG BUNGLOW, PRATAPGUNJ VADODARA-390002 CONTACT NO. 0265-2795511		ACADEMIK YEAR 2025-26	
YEAR S.Y. SHASTRI	Major – 7	CREDIT	04	
SEMESTER - III	PAPER CODE : PAPER NAME: - Kavyaprakashah (Dashamollashah)	HOURS	60	
OBJECTIVES	(१) काव्यपरिभाषाज्ञानं करिष्यते । (२) अलंकारभेदः परिज्ञानम् करिष्यते । (३) शब्दज्ञानं करिष्यते । (४) अर्थज्ञानम्विस्पष्टता करिष्यते । (५) शब्दशक्तिपरिज्ञानमकम्प्यते ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE		HOURS	
1	अर्थालङ्कारादि -निरूपणम् । उपमा एवं भेदाः, अनन्वय-उपमेयोपमा-उत्प्रेक्षा-ससन्देह, रुपक तथा भेदाः, अपहृति-अर्थश्लेष-समासोक्ति - निदर्शना, अप्रस्तुतप्रशंसा एवं भेदाः, अतिशयोक्ति एवं भेदाः, प्रतिवस्तूपमा-द्रष्टान्त, दीपक तथा भेदाः, तुल्ययोगिता, व्यतिरेकः तथा भेदाः, आक्षेप-विभावना, विशेषोक्ति तथा भेदाः, यथासंख्य, अर्थान्तरन्यासः भेदाश्च, विरोधः भेदश्च, स्वाभावोक्ति-व्याजस्तुति-सहोक्ति, विनोक्ति भेदाश्च, परिवृत्ति-भाविकादि अन्ये अलङ्काराः। 1 तः 15 अलङ्काराः । -		15	
2	16 तः 30 अलङ्काराः । -		15	
3	31 तः 45 अलङ्काराः । -		15	
4	46 तः 61 श्लोकाः। अलङ्काराः । -		15	
PRESCRIBED TEXTS : काव्यप्रकाश (महाकवि मम्मट) चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठानम् 38 यू. ए. जवाहरनगर, बङ्गलो रोड, दिल्ली 110007 REFERENCES: OTHER SOURCES:				

 सत्यं शिवं सुन्दरम्	THE MAHARAJA SAYAJIRAO UNIVERSITY OF BARODA BARODASANSKRIT MAHAVIDYALAYA ADDRESS- VIKRAMBAUG BUNGLOW, PRATAPGUNJ VADODARA-390002 CONTACT NO. 0265-2795511		ACADEMIK YEAR 2025-26	
YEAR S.Y. SHASTRI	Major – 6 PAPER CODE : PAPER NAME: - Kavyaprakashah Ashtamollashah		CREDIT	04
SEMESTER- III			HOURS	60
OBJECTIVES	(१) काव्यपरिभाषाज्ञानं करिष्यते । (२) गुणभेदः परिज्ञानम् करिष्यते । (३) शब्दज्ञानं करिष्यते । (४) अर्थज्ञानम्विम्पष्टता करिष्यते । (५) शब्दशक्तिपरिज्ञानम्कम्प्यते ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE			HOURS
1	गुण निरूपणम् । गुणस्वरूपविवेचनम्, अलङ्कार-स्वरूपविवेचनम्, भट्टोद्भटस्य गुणालङ्काराणां खण्डनम्, वामनस्य गुणालङ्कार-विवेकस्य खण्डनम्, गुण भेद निरूपणम्, (माधुर्य ओज-प्रासाद) वामन सम्मत दश गुणानां खण्डनम्, माधुर्यगुणव्यञ्जकवर्णादि, ओजव्यञ्जकवर्णादि, प्रासादव्यञ्जक-शब्दादि, वक्तृवैशिष्ट्यादि कारणानि, गुणव्यञ्जकतादि । गुणस्वरूपविवेचनम्,			15
2	भट्टोद्भटस्य गुणालङ्काराणां खण्डनम्,			15
3	वामन सम्मत दश गुणानां खण्डनम्,			15
4	वक्तृवैशिष्ट्यादि कारणानि			15
PRESCRIBED TEXTS : काव्यप्रकाश (महाकवि मम्मट) चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठानम् 38 यू. ए. जवाहरनगर, बङ्गलो रोड, दिल्ली 110007 REFERENCES: OTHER SOURCES:				

 सत्यं शिवं सुन्दरम्	THE MAHARAJA SAYAJIRAO UNIVERSITY OF BARODA BARODASANSKRIT MAHAVIDYALAYA ADDRESS- VIKRAMBAUG BUNGLOW, PRATAPGUNJ VADODARA-390002 CONTACT NO. 0265-2795511		ACADEMIK YEAR 2025-26	
YEAR S.Y. SHASTRI	Major – 08 PAPER CODE : PAPER NAME: - Sahityadarpanam Dwitiya Parichchhedah		CREDIT	04
SEMESTER - IV			HOURS	60
OBJECTIVES	(१) काव्यप्रयोजनम् ज्ञानम् । (२) अभिधालक्ष-णाभेदस्य परिज्ञानम् । (३) अभिधालक्ष-णादिनाम् अवबोधनम् । (४) अभिधालक्ष-णादोषपरिज्ञानम् । (५) अभिधालक्ष-णानिम्पत्तिः करिष्यते ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE			HOURS
1	अभिधालक्षणव्याञ्जनशक्तयोः व्याख्यानात्मकाध्ययनम्।-			15
2	अभिधालक्षणव्याञ्जनशक्तयोः व्याख्यानात्मकाध्ययनम्।-			15
3	अभिधा लक्षणव्याञ्जनशक्तयोः-व्याख्यानात्मकाध्ययनम्।			15
4	अभिधालक्षणव्याञ्जनशक्तयोः व्याख्यानात्मकाध्ययनम्।-			15
PRESCRIBED TEXTS : साहित्यदर्पणम् - पण्डितविश्वनाथ, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन । REFERENCES: OTHER SOURCES:				

 सत्यं शिवं सुन्दरम्	THE MAHARAJA SAYAJIRAO UNIVERSITY OF BARODA BARODASANSKRIT MAHAVIDYALAYA ADDRESS- VIKRAMBAUG BUNGLOW, PRATAPGUNJ VADODARA-390002 CONTACT NO. 0265-2795511		ACADEMIK YEAR 2025-26	
YEAR S.Y. SHASTRI	Major – 09 PAPER CODE : PAPER NAME: - Sahityadarpanam Chaturtha Parichchhedah		CREDIT	04
SEMESTER - IV			HOURS	60
OBJECTIVES	(१) ध्वनि एवं गुणीभूतव्यंग्यरूपकाव्यप्रयोजनम् ज्ञानम् । (२) ध्वनि एवं गुणीभूतव्यंग्यरूपकाव्यभेदस्य परिज्ञानम् । (३) ध्वनि एवं गुणीभूतव्यंग्यरूपकाव्यस्य अवबोधनम् । (४) चित्रकाव्यसम्बद्धानां परिज्ञानम् । (५) चित्रकाव्यसम्बद्धानां निम्पतिः करिष्यते ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE			HOURS
1	ध्वनि एवं गुणीभूतव्यंग्यरूपस्य द्विविधरसात्मकवाक्यानां वा महाक्यानां व्याख्यात्मकं निरूपणम् ।			15
2	ध्वनि एवं गुणीभूतव्यंग्यरूपस्य द्विविधरसात्मकवाक्यानां वा महाक्यानां व्याख्यात्मकं निरूपणम् ।			15
3	चित्रकाव्यसम्बद्धानां काव्यप्रकारानां व्याख्यात्मकं वर्णनम्।			15
4	चित्रकाव्यसम्बद्धानां काव्यप्रकारानां व्याख्यात्मकं वर्णनम्।			15
PREScribed TEXTS : साहित्यदर्पणम् - पण्डितविश्वनाथ, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन । REFERENCES: OTHER SOURCES:				

 सत्यं शिवं सुन्दरम्	THE MAHARAJA SAYAJIRAO UNIVERSITY OF BARODA BARODASANSKRIT MAHAVIDYALAYA ADDRESS- VIKRAMBAUG BUNGLOW, PRATAPGUNJ VADODARA-390002 CONTACT NO. 0265-2795511		ACADEMIK YEAR 2025-26	
YEAR F.Y. SHASTRI SEMESTER	Major – 10 PAPER CODE : PAPER NAME: - Swapnavasavadattam		CREDIT	04
			HOURS	60
OBJECTIVES	(१) छात्रः ग्रन्थ-ग्रन्थकारयोः परिचयज्ञानं करिष्यति । (२) महाकविभासस्य संस्कृतनाटकचक्रस्य परिचयज्ञानं करिष्यति । (३) संस्कृतनाटकद्वारा शृंगार-वियोग-हास्यादिरसान् आस्वादयिष्यति । (४) भासकालीन-समाजिकस्थितिज्ञानं करिष्यति । (५) नाट्यग्रन्थद्वारा संस्कृतभाषायां परिवर्धयिष्यति । (६) नाट्यग्रन्थद्वारा पारिभाषिकशब्दानां सोदाहरणं स्वरूपज्ञानम् । (७) नाट्यग्रन्थद्वारा सिद्धान्तानां जगति व्यावहारिकप्रयोगज्ञानम् ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE			HOURS
1	कविपरिचयः - कृतिपरिचयः - नाट्यस्य स्वरूपलक्षणञ्च ।			15
2	प्रथम च द्वितीय अंकस्य व्याख्यात्मकसमीक्षा ।			15
3	तृतीय – चतुर्थ अंकस्य व्याख्यात्मकसमीक्षा ।			15
4	पञ्चम-षष्ठ अंकस्य व्याख्यात्मकसमीक्षा ।			15
PRESCRIBED TEXTS : स्वप्नवासवदत्तम्, चौखम्बा सुरभरती प्रकाशन, वाराणसी । REFERENCES: OTHER SOURCES:				